

Een onveilige situatie door Arjen Miedema

Het is lente 1973

Willem heeft zoals altijd weer een serie van tien loten gekocht van de Staatsloterij en gaat bij de familie langs om ze te brengen. Dat doet hij al jaren, maar een grote prijs heeft hij nooit gewonnen.

Willem komt uit een gezin van achttien kinderen. In Noord-Brabant kwam dat wel vaker voor, want geboortebeperking was een no-go.

Willem was één van de jongsten en van zijn broers en zusters waren er al een paar overleden. Willem zelf was nog maar twee en veertig jaar en had zich opgewerkt tot laborant.

Hij had het best naar de zin met het werk dat hij moest doen. Hij maakte synthetische rubber als onderdeel van een researchproject. Daarnaast werkte hij twee avonden in de week op een avondschool als amanuensis. Dat extraatje had hij hard nodig, want Anneke, zijn vrouw, en de twee kinderen hielden van luxe.

Dat betekende dat er weinig gespaard kon worden voor onvoorziene omstandigheden. En die omstandigheden bleven niet uit. De wasmachine ging stuk, maar ook de televisie. Steeds werd er door collega's van een andere afdeling tegen Willem gezegd dat hij te weinig

zou verdienen voor het werk dat hij deed. Maar objectief gezien was dat onzin. Hij verdiende wat er voor die functie was bepaald en elk jaar in juli kwam er een paar procent bij om de inflatie bij te benen.

Het zat Willem niet lekker en dus ging hij naar zijn baas om eens te kijken of er wat aan gedaan kon worden, maar de baas maakte hem duidelijk dat het alleszins redelijk was wat hij verdiende.

Diezelfde avond hoorde hij van Anneke dat zijn schoonmoeder de hoofdprijs van honderdduizend gulden had gewonnen in de staatsloterij. Willem had haar dat lot gegeven en dacht dat hij recht had op een deel van die prijs. Willem, zei schoonmoeder, ik heb vier dochters en als ik het ga verdelen houd ik niets over en dus houd ik het voor mezelf.

Intussen had Anneke lopen dromen over een caravan op een camping aan zee, maar de auto van Willem kon geen caravan trekken en een caravan kopen zat er ook niet in.

Willem ging weer naar zijn baas en zei: ik weet niet hoe ik hier mee om moet gaan; het wordt me allemaal wat teveel.

De baas toonde begrip en was begaan met Willem; dus daar lag het niet aan en hij zei: Willem, ik heb een vouwwagen en die mag je hebben voor vijfhonderd gulden. Normaal zou zo'n wagen

minstens duizend gulden meer moeten kosten, maar de baas streek met de hand over het hart.

Thuisgekomen legde Willem het voor aan Anneke, die er wel oren naar had. Ze had zich al die tijd rustig gehouden wat betreft het enorme geldbedrag van haar moeder, maar ging toch naar haar toe en wist na veel mitsen en maren een renteloze lening te krijgen van vijfduizend gulden voor een andere auto met trekhaak en de vouwwagen.

Zodra de kindervakanties begonnen ging het gezin naar een camping aan zee en Willem reed van maandag tot en met vrijdag heen en weer (zo'n 800 kilometer). Dat betekende weer geldzorgen, want zo'n auto loopt niet op water en de benzine was in verhouding met zijn salaris wel erg duur; nog afgezien van de de plek voor de vouwwagen en het verblijf op de camping.

Willem leek in de omgang altijd opgewekt, maar hij verging van teleurstelling en verdriet en nadat de vakanties al weer een tijdje achter de rug waren, werd Willem overspannen verklaard door de huisarts. Wij zouden dat nu een burn-out noemen. En dus werd Willem naar een opvanghuis gebracht om tot rust te komen.

Zo'n opvang is niet voor onbepaalde tijd en dus kwam Willem weer thuis. Tot overmaat van ramp heeft hij daarna met pillen een zelfmoord poging ondernomen, maar dat werd op tijd ontdekt. De

maag werd leeggepompt en Willem werd een paar weken in het ziekenhuis gehouden totdat het leek alsof weer alles normaal was. Wel werd Anneke op het hart gedrukt dat ze hem geen minuut uit het oog mocht verliezen omdat het allemaal nog wel erg broos was en dat het zomaar weer kon gebeuren.

Werken zat er nog niet in en dus zat Willem thuis, hielp een beetje mee in het huishouden, kluste wat in zijn schuurtje en alles leek de goede kant op te gaan.

Anneke had zich verplicht om een bejaard echtpaar in de straat een aantal uren per week te helpen. Dat deed ze al een paar jaar behalve in de vakanties; dan kwam er iemand anders. Als het weer zover was ging Willem mee, dronk daar een kopje koffie en ging wat lezen. Dat ging zo een aantal weken en op een dag dat ze weer zouden gaan was Willem aan het klussen in de schuur en kwam Anneke naar hem toe en zei: Willem het is zo ver. We moeten gaan. Ja, dat is goed, zei Willem, ik moet nog een paar minuten aan dit klusje werken en dan is dat klaar. Ga jij maar vast en dan kom ik eraan.

Na een kwartier dacht Anneke: het duurt nu wel lang, maar goed ik wacht nog even en dan ga ik kijken. Toen dat kwartier inmiddels was uitgelopen naar een half uur ging ze naar huis, maar alles zat op slot en zij had aangenomen dat Willem de sleutel mee zou nemen.

Dus ging ze naar een buurman, die nog een sleutel van de achterdeur had. Roepen naar Willem mocht niet baten en toen de vrouw het niet vertrouwde vroeg ze de buurman of hij niet even wilde kijken. De buurman zag niets vreemds in de keuken en kamer, maar toen hij de trap opging riep hij: allemaal bloed! De hele badkamer leek wel een slachthuis en toen hij het bloedspoor volgde kwam hij in de slaapkamer waar Willem in een grote plas bloed naast het bed op de grond lag. Ze waren te laat, want Willem had zijn polsen doorgesneden met deze fatale afloop.

Collega's gingen naar de begrafenis en zeiden: je had niet de indruk dat daar een geliefde werd begraven, zo afstandelijk ging het er aan toe.

Een paar dagen later werden de collega's bij elkaar geroepen en de baas zei: hadden we deze situatie kunnen voorkomen? Was het alleen het geld, of was er meer?

De direct betrokkenen wisten het wel en zeiden: het is 80 procent de schuld van de thuissituatie en wat meer geld had dat niet opgelost.

Het was niet meer de vraag -of- maar wanneer het mis zou gaan.

Diep triest maar waargebeurd.